

# אנמנזה וגישה למטופל



© כל הזכויות שמורות למגן דוד אדום בישראל





- תשאול ואיסוף פרטים אודות המטופל הינו כלי טיפולי בסיסי
  - אנמנזה מהווה את המפגש הראשוני עם המטופל
    - דורשת מיומנות רבה וניסיון קליני
  - מסייעת בקביעת אבחנה משוערת וטיפול רלוונטי
- גישה נכונה למטופל משפיעה באופן ישיר על המשך הטיפול
  - על המטפל לקבל כלים לשלב בין אנמנזה לבין טיפול קליני •



### עקרונות תקשורתיים

- עקרונות תקשורתיים הם הבסיס למפגש עם המטופל
- הצגה עצמית ומראה חיצוני מוקפד מהווים את הרושם הראשוני
  - קריאה למטופל בשמו או בכינוי מכבד (אדון/ גברת)
    - שמירה על סביבתו האינטימית של המטופל
      - הקשבה למטופל, למשפחה ולצוות
        - הכרה במגבלות הזמן





#### עקרונות תקשורתיים

- דיבור בגובה העיניים ובשפה פשוטה ומובנת
- שאילת שאלות פתוחות ורלוונטיות למחלה הנוכחית
  - הימנעות מדעות קדומות ואבחנות פזיזות
- הפגנת אדיבות ואמפטיה משפיעים על שיתוף הפעולה
  - הימנעות בשימוש במונחים רפואיים





#### מקורות אינפורמציה

- משפחה, חברים, שכנים
  - כוחות ביטחון
    - עוברי אורח •
- תליונים רפואיים, כרטיסי תרופות, צמידי מידע
  - מסמכים ורשומות רפואיים
  - צוות רפואי או סיעודי במתקן המטפל •





## קשיים בלקיחת אנמנזה

- מצבו של המטופל עלול להשפיע על הדיבור
  - הפרעות נפשיות, הבדלי תרבות או גיל
    - ליקוי קוגניטיבי
      - קשיי שפה •
- מטופלים המטעים את הצוות בכוונה תחילה



# MAGEN מגן דוד אדום אדום בישראל בישראל

# אוכלוסיות קשות לאנמנזה

- מטופלים שאינם רוצים לשתף פעולה או עוינים כלפי הצוות
  - ילדים וקשישים
- דמנציה, דליריום, הפרעות נפשיות, הזיות או ירידה בתפקוד המוחי
  - מצבי התעללות או תקיפה מינית
  - מינון יתר או צריכה של אלכוהול או סמים
  - מטופלים עם לקויות שמיעה, ראייה או דיבור
  - מטופלים עם שינויים במצבי רוח (מדוכאים, נרגשים, נסערים)



#### גורמים מלבי עוינות

- עייפות וחוסר סבלנות
  - התנשאות של הצוות
- חילוקי דעות מקצועיים בצוות
- התעלמות מצרכיו של המטופל
- התעלמות מהמשפחה של המטופל

#### MAGEN מגן דוד DAVID ADOM IN ISRAEL בישראל

#### שלבי התשאול

- 1. איסוף פרטים מזהים של המטופל
- 2. הצגה עצמית והצגת שמות אנשי הצוות
  - 3. תלונה עיקריות
    - 4. מחלה נוכחית
      - 5. מחלות רקע
  - 6. היסטוריה אישית ומשפחתית
  - 7. סקירת מערכות ובדיקה פיזיקאלית

#### פרטים מזהים



- זיהוי פרטי המטופל חיוני ביותר למתן טיפול במצבי חירום •
- על המטפל לקבל מהמטופל או מסביבתו פרטים מזהים ולוודא שאכן
  הפרטים המזהים הם שלו
  - פרטים מזהים כוללים:

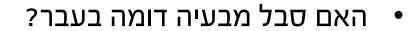
שם, גיל, מספר תעודת זהות, מקום מגורים, קופת חולים, מצב משפחתי, מצב קוגניטיבי

• ניתן להיעזר בתעודת זהות, דרכון, כרטיס קופת חולים, רישיון נהיגה או ברשומה רפואית של המטופל





- חשוב להבין מהמטופל מהי תלונתו העיקרית
- יש לציין בדוח הרפואי את הפרטים שמטופל מדווח עליהם
  - חשוב להבדיל בין מידע סובייקטיבי לבין מידע אובייקטיבי •
- ? מדוע פנה המטופל לקבלת טיפול רפואי/ מדוע הוזעק אמבולנס



? אם כן, מה קרה בפעם הקודמת?



#### מחלה נוכחית



- יש להבין מהמטופל את הסדר הכרונולוגי של המחלה
- מה קדם למחלה? מתי התחילה? מתי התגלתה? מתי טופלה?
- הסימפטומים העיקריים צריכים להיות מאופיינים היטב עם תיאורים של
  מיקום, איכות, כמות או חומרה, עיתוי, משך ותדירות, גורמים שמחמירים או
  מקלים על הסימפטומים והבנה של תסמינים נוספים





#### מגן דוד DAVID ADOM IN ISRAEL

#### שאלות מכוונות למחלה נוכחית

OPQRST סרגל					
0	Onset/ origin				
Р	Provokes				
Q	Quality				
R	Region, Radiation, Risk factors				
S	Severity				
Т	Timing				

- מה קדם לאירוע? מה מקור התלונה?
- מה גרם לתלונה? או מה מחמיר אותה?
  - איכות/ סוג הכאב (לוחץ/ דוקר/ שורף)
    - אזור הכאב, הקרנת כאב, גורמי סיכון
      - חומרת הכאב או התלונה
    - ? מתי התחיל הכאב? כמה זמן נמשך?





- כאב הינו תלונה סובייקטיבית שמשתנה בין מטופל למטופל
  - הערכת כאב מספרית מאפשרת הערכת כאב עתידית
- יש לשאול את המטופל מ-0 עד 10, איך היית מתאר את הכאב?
- בנוסף, יש לשאול את המטופל מהו אופי הכאב? לוחץ/ דוקר/ שורף





# מחלות רקע והרגלים

- ? האם ישנן מחלות רקע כרוניות
- רגישויות לתרופות, חרקים, חומרים או גורמים סביבתיים?
  - הרגלים כמו עישון, צריכת אלכוהול, שימוש בסמים?
- גורמי סיכון כמו עודף כולסטרול בדם, עודף משקל, סוכרת?
  - נטילת תרופות באופן קבוע? כמה? מתי?





#### היסטוריה אישית ומשפחתית

- מחלות ילדות כרוניות כמו אסטמה, סוכרת, מום לבבי מולד
  - האם קיבל חיסונים? (רלוונטי יותר בילדים)
    - אשפוזים וניתוחים קודמים
  - מצב קוגניטיבי (אם המטופל אינו משתף פעולה) •







#### סיכום מרכיבי התשאול

- 1. סימנים וסימפטומים?
  - 2. רגישות ואלרגיות?
- 3. טיפול תרופתי קבוע?
- 4. מחלות רקע הקשורות למחלה הנוכחית?
  - 5. מתי אכל/ שתה לאחרונה?

						_	
S	А	М	ציעהּ?	L	שקדמו אן	אירועים (	.6



